

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Jus Canonicum Ad Libros V. Decretalium Gregorii IX.

Huth, Adam

Augustæ Vindelicorum, 1732

30. De Officio Legati

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63433](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63433)

nem, compositionem, acceptilationem; & maxime per latam sententiam & executioni datam, vel alteri demandatam. *c. 9. h. t.* modò sententia non fuerit nulla alio ex capite, quàm ob non servatam formam mandati; quia tum delegatus munere suo est functus, licèt malè. 5. Lapsu temporis ad delegationem expediendam præfixi, nisi consensu partium prorogetur. *c. 4. & 24 h. t. & L. 2. §. 2. ff. de jud.* 6. Recusatione suspecti. *c. 17. & 25. h. t. Schmaltzg. h. n. 43.* Huc spectant ea, quæ quidam de *Conservatoribus* tractare solent.

TITULUS XXX.

De officio Legati,

Q. 1. *Legati qui dicantur?* *Resp.* Legatus in genere est, qui auctoritate sui Principis mittitur; qui si à Principe *vel Ecclesiastico vel seculari* mittitur ad deferenda mandata, expedienda negotia, celebrandos contractus, ineundum fœdus &c. dicitur *Orator*; Si cum jurisdictione seu iudex ad gubernandam loco Principalis Provinciam, *iudex legatus*. Vide *tot. tit. ff. de off. Procons. & legat. & c. 2. h. t. in 6.* Nobis in hoc titulo sermo est de Legatis iudicibus Sedis Apostolicæ, quasi mediis inter iudicem Ordinarium & delegatum: quorum alii dicuntur *Legati nati* qui Prælaturæ suæ seu dignitati Ecclesiasticæ legationis munus perpetuò annexum habent, quales olim

olim etat Archi-Episcopus Magdeburgensis, hodie Salisburgensis in in Germania, Toletanus in Hispania, &c. Alii *Legati missi* simpliciter, seu sic dicti *Nuntii Apostolici*, qui quandoque cum potestate *Legati de latere* mittuntur : resident tales Nuntii in Germania plerumque Viennæ, Colonia, in Polonia, Gallia, Hispania. Alii denique *Legati de latere*, quales ex usu Curia non sunt nisi Cardinales, dum ad unam vel plures Provincias ad munus Legatorum ibi gerendum mittuntur, sic dicti, quia quasi à latere Papæ, quocum unum corpus efficiunt, & cui assistunt. desumuntur. Huc spectant Nuntii Apostolici olim *Apocrisarii*, h. e. responsales seu responsarii dicti, de quibus Thomas. *de vet. & nov. Eccles. discipl. p. 1. l. 2. c. 108. à n. 6.*

Q. 2. In quo convenient Legati Pontificii, sive, qua sit potestas & jurisdictio omnibus Apostolicis Legatis communis? Resp. Præterquam quod in genere illorum officii sit, exercere loco Pontificis *Ordinariam* in Provincias & fideles sibi commissos jurisdictionem ; in specie potest & debet quilibet Legatus 1. Reformare mores & corrigere vitia etiam Episcoporum & Archi-Episcopi suæ Provinciæ. 2. Potest condere statuta, etiam morte sua vel discessu non expiratura. *c. fn. h. t.* 3. Causas Provincialium ad se devolutas vel per se cognoscere vel delegare : Vide *c. 1. h. t.* 4. Examen instituere super causa electionis Episcopi, illudque Romam transmittere. 5. Potest & debet conservare Principes & populos in fide &

affectione erga Sedem Apostolicam, Constitutiones Pontificias in usum deducere, aut cur non id fieri possit, Pontificem edocere. 6. Potest omnia *regulariter*, quæ Ordinarius suæ diœcesis, imò quæ ipse S. Pontifex, nisi quæ specialiter huic in signum prærogativæ reservata sunt; uti non potest Legatus vi generalis mandati transferre Episcopos, *c. 3. h. t.* non unire Episcopatus aut dividere. *c. 4. h. t.* non causam alteri delegatam ad se trahere. *c. 2. h. t.* non se intromittere in causâ ad examen Sedis Apostolicæ translata, *c. 5. h. t.* non adiri in prima instantia, nisi pro causis ei specialiter delegatis, *Trid. sess. 24. c. 20. de reform.*

Q. 3. *Qua sit potestas & prærogativa Legati à latere?* Resp. 1. Hic non tantum simpliciter ordinariam jurisdictionem habet, sed & in exemptos, *Gloss. in c. 1. h. t.* quorum electiones confirmat *de jure communi, c. 36. §. hujusmodi, de elect. in 6.* 2. De eodem *jure communi* concurrat cum Ordinario in collatione beneficiorum, *c. 1. & 6. h. t. in 6.* reservat beneficia nondum vacantia cum limitatione *c. 3. h. t. in 6.* præscriptâ. Verum hodie post *Trid. sess. 24. c. 19. de reform.* collationi suæ reservare beneficia non potest; & in Germania ob *Concordata* neque concurrere in collatione beneficiorum, neque electiones Archiepiscoporum, Episcoporum &c. potest confirmare; quod à potiori etiam non possunt alii. 3. Legatus à latere à die egressus ex Urbe potest absolute quoscunque & undecunque venientes percussores Clericorum ab excommunicatione. arg.

c. 4. & 9. h. t. 4. Circa dispensationes, v. g. in matrimoniis habet concurrentem jurisdictionem cum quolibet Ordinario; in gradibus tamen prohibitis consanguinitatis & affinitatis sine speciali Pontificis concessione non dispensat. 5. Praesente Legato à latere aliorum Legatorum jurisdictione suspenditur. *c. 8. h. t.* illique competunt splendiora insignia, de quibus dicitur in *c. 23. de priv. &c.* 6. Legato à Latere afferenti Legatum se esse, creditur; quia Cardinales alio, quàm Legationis titulo à Curia mitti non solent; non autem creditur aliis Legatis, nisi ostensis literis Papalibus. *c. 31. de offic. deleg.*

Q. 4. Quæ potestas competat Legato misso, sive Nuntio Apostolico? Resp. 1. Desumenda est hæc potissimum ex literis Legationis; de Jure communi enim aliam potestatem non habet, quàm quòd sit Ordinarius Provinciæ suæ *c. 2. h. t. in 6.* eaque possit, quæ Legatis omnibus sunt communia. In exemptos itaque se non extendit jurisdictione Legati missi, nec ultra Provinciam, in quâ tamen existens subditos suæ Provinciæ ab excommunicatione Canonis ob percussione[m] Clerici potest absolvere. *c. 9. h. t.*

Resp. 2. Nuntius Apostolicus missus *cum potestate Legati à Latere*, quæ clausula subinde addi solet, vi hujus potestatem cæteris Legatis missis majorem non habet, nisi quantum ipsi à Pontifice speciali mandato concessum. Ratio sumitur à paritate cum Vicario Episcopi, qui licet constitutus sit cum hac clausula, *ut omnia possit, quæ potest*

rest Episcopus, non tamen potest alia, nisi quæ speciali mandato non egent.

Q. 5. *Qua sit potestas Legati nati?* Resp. Alia non est *de jure communi*, nisi quanta Archi-Episcopi, cujus officio annexa est Legatio perpetua; ex privilegio tamen speciali major plerumque ipsis potestas competit, prout testatur Engel *h. n. 10.* de Archi-Episcopo Salisburgensi; ubi simul ait, correctum esse *c. 1. h. t.* per Trid. *sess. 24. de reform. c. 20.*

Q. 6. *Qualiter finiatur officium Legati?* Resp. 1. Legati nati officium non finitur, nisi dimissâ aut amissâ dignitate, cui est annexum. *Gloss. in c. 3. v. finitur. h. t. in 6.*

Resp. 2. Aliorum Legatorum officium expirat 1. Lapsu temporis præfixi, aut causâ vel negotio finito. arg. *c. 4. de off. deleg.* 2. Translatione negotii ad Papam per relationem vel appellationem. *c. 5. h. t.* 3. Revocatione *expressâ* Legati per Papam, postquam hæc Legato innotuit, & probabiliter primùm postquam egressus est è Provincia, ad quam fuit missus. arg. *L. 3. ff. de off. Præsid.* 4. Egressu spontaneo è Provincia, animo non redeundi. *c. fin. h. t.* 5. Morte ipsius Legati, non tamen morte S. Pontificis, etiamsi Legatus nondum inceperit uti jurisdictione, neque Provinciam sibi commissam fuerit ingressus ante obitum Papæ, modò tamen datus sit vel simpliciter, vel tanquam *Sedis Apostolicæ* Legatus *c. 2. h. t. in 6.*

TITU-